

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE
4 strany

Jméno a příjmení diplomanta: Bc. Petr Bartůšek

Studijní obor: REHABILITACE

Oponent diplomové práce: **doc. MUDr. Jaroslav Gebhart, CSc.**

Katedra/ ústav:

Název diplomové práce: Arteterapie v rámci koordinované rehabilitace

- Volba tématu:
1. Mimořádně aktuální
 - 2. Aktuální pro danou oblast**
 3. Užitečné a prospěšné
 4. Standardní úroveň
 5. Neobvyklé
- Cíl práce a jeho naplnění:
- 1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn**
 2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
 3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn
 4. Nevhodně zvolený cíl
- Struktura práce:
1. Originální – zdařilá
 2. Logická – systémová
 - 3. Logická – tradiční**
 4. Pro dané téma nevhodná
- Práce s literaturou:
1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny
 2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny
 - 3. Dobrá, běžně dostupné prameny**
 4. Nedostatečná – s ohledem na požadovaný počet nebo kvalitu
- Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):
1. Mimořádné, funkční
 - 2. Velmi dobré, funkční**
 3. Odpovídá nutnému doplnění textu
 4. Nedostačující
- Přínosy diplomové práce:
1. Originální, inspirativní názory
 2. Ne zcela běžné názory
 - 3. Vlastní názor argumentačně podpořený**
 4. Vlastní názor chybí
- Uplatnění diplomové práce v praxi a ve výuce:
1. Práci lze uplatnit v praxi
 - 2. Práci lze uplatnit ve výuce**
 - 3. Vhodná i pro publikování po kontrole jazyka a úpravě členění práce.**
 4. Práci nelze příliš využít ani v praxi ani při výuce
- Formální stránka:
1. Výborná
 - 2. Velmi dobrá**
 3. Přijatelná
 4. Nevyhovující

Jazyková stránka:

1. Stylistika a) výborná
b) velmi dobrá až dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

2. Gramatika a) výborná
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

Zásadní připomínky k diplomové práci:

1. nemám

2. mám tuto:

Není citována práce Pavel Sochor: Člověk s postižením a výtvarná tvorba Od zobrazování k autorství. Masarykova univerzita Brno 2015

Pokud diplomant tuto práci nezná, tak je to pro něho a pro diplomovou práci škoda.

Práce je zaměřena uměnovědně, sociálně psychologicky a sociálně pedagogicky.

Postihuje širší rámce jím studované problematiky a byla by i pro něho inspirující.

Slovní hodnocení dle struktury práce (vyjádřete se prosím k jednotlivým částem práce: teoretická část, metodologie, výsledky, diskuze, závěr):

Diplomová práce je standardně rozdělena.

V teoretické části podává přehled koordinované rehabilitace a jejích jednotlivých složek, včetně nezbytného interdisciplinárního týmu k její realizaci a podrobněji se zaměřuje na arteterapii.

Vychází z holistického pojetí.

U rehabilitace i u arteterapie se zabývá i legislativní problematikou, hlavně proto, že arteterapie zcela ztratila legislativní oporu.

U arteterapie rozebírá její možné uplatnění v jednotlivých složkách komplexní rehabilitace, všímá si též Rožnovské školy arteterapie.

Upozorňuje na arteterapeutické schizma (užší a širší pojetí arteterapie), probírá cíle arteterapie.

Předkládá arteterapeutickou triádu, kterou popisuje, graficky znázorňuje, ale podrobněji neanalyzuje jednotlivé složky – činitele - „bazální entity“. To se potom promítá i do praktické části vlastního šetření a rozboru.

Sděluje základní arteterapeutické přístupy členěné do pěti skupin, přičemž integrativní a eklektické přístupy hodnotí jako nosné.

Vlastní šetření si klade za cíl zjistit, jak může arteterapie u osob se zdravotním postižením prospět k určení efektivního postupu koordinované rehabilitace.

Základní výzkumná otázka zní:

Proč je arteterapie vhodná metoda při určení správné formy koordinované rehabilitace s osobami se zdravotním postižením.

Takto položená otázka implikuje očekávání výčtu argumentů proč je nevhodná a polemiku s nimi. Omezuje možnosti posouzení celé problematiky z širších souvislostí. To se bohužel stalo.

Pro samotný výzkum byla použita kvalitativní forma.

Při realizaci tohoto výzkumu bylo použito několik vzájemně kombinovaných technik.

První z nich byla technika pozorování, druhou technikou byl nestrukturalizovaný rozhovor vedený s komunikačními partnery, Třetí aplikovanou metodou byla interpretace umělecké exprese komunikačních partnerů. Bezprostřední cíl pak kromě získání výzkumných dat obsahoval i přímé ovlivnění, usměrnění a kultivaci jednání zkoumaného komunikačního partnera.

Zvolení komunikační partneři byli vybíráni cíleně dle dvou primárních kritérií, jako je ochota spolupracovat a přímé využívání nějaké ze složek konceptu koordinované rehabilitace v přítomném čase nebo pravidelné využívání služeb organizace využívající při své práci s klienty metod koordinované rehabilitace. Výzkum byl proveden s 6 klienty využívající různých forem rehabilitace v různých zařízeních, která se zabývají rehabilitací. Byl rozdělen do několika sezení. Šlo o sedmiletou dívku, 13 letého pubescenta, 3 pubescentní dívky a jednu dívku na začátku adolescence.

Kazuistiky jsou popsány dle schématu:

Stručná charakteristika; První kontakt; Osobní anamnéza; Rodinná anamnéza; Školní anamnéza; Sociální anamnéza; Zdravotní anamnéza; Arteterapie; Interpretace:

Získané údaje byly rozděleny do 6 skupin.

Jsou to:

Zdravotní; rodinné a sociální zázemí; terapeutický vztah; psychika; budoucí vize.

Zjištěná data byla empiricky zpracována za pomoci kombinované techniky fenomenologie společně s prvky narativního výzkumu.

Na základě výzkumu provedeného v této práci bylo zjištěno, že arteterapie je vhodná metoda při určení správné formy koordinované rehabilitace pro osoby se zdravotním postižením pro jedinečný přístup využívaný při práci s klientem.

V diskuzi autor tvrdí, že je arteterapie vhodnou metodou pro následné doporučení vhodné rehabilitace individuálně určené pro každého jednotlivce právě pro svou odlišnost oproti jiným, většinou verbálním formám komunikace. Je-li arteterapie vhodnou metodou pro následné doporučení vhodné rehabilitace individuálně určeného pro každého jednotlivce, mohla by být i následně tato metoda práce s klientem vhodná k ověření, zda absolvované formy koordinované rehabilitace jsou vhodnými prostředky pro dosažení cílů rehabilitace.

Autor je přesvědčen, že konkrétní navržené formy rehabilitace vzniklé jako závěr by nevznikly jinak, než z celkové hluboké arteterapeutické práce. Dále, že výzkum prokázal, že při arteterapii mohou vyplynout na povrch důležitá témata z klientova světa, důležitá pro zdárný průběh, a především cíl rehabilitace. Tyto informace by dokonce mohly zůstat skryté nebo pozdě odhalené.

Předložená práce jednoznačně dokazuje užitečnost arteterapie a její praktickou využitelnost k dosažení řady cílů.

Zároveň dokazuje schopnost autora získat potřebné údaje, zpracovat je a interpretovat je.

Kazuistiky jsou perfektně sepsané, včetně rozboru a závěrů.

Dokazuje to však i zaujatost autora problematikou a to až tak nekritickou, že zcela přejímá tvrzení: „arteterapie je využitelná jako psychodiagnostický prostředek ve smyslu poznání klienta. Psychodiagnostika má v tomto případě jiný význam oproti psychodiagnostice v psychologii nebo v psychiatrii, je chápána, jak uvádí Liebmann (2004) a Rogers (2008), jako způsob v některých případech i velice rychlou formu komunikace umožňující obejít zástupné problémy a zpřístupnit pomocí výtvarné

exprese arteterapeutovi nevědomé (neuvědomované) obsahy, skrytá traumata a obavy či nevyřčená přání, tedy dostat se rovnou k jádru vlastního problému. Tedy nenálepkovat klienta diagnózou, ale pojmenovat problém či motivaci.“

Problém je v tom, že autor nevzal v úvahu psychologické vyšetření jako takové, ale jen psychodiagnostiku, Součástí psychologického vyšetření není jen stanovení diagnózy, ale též a často hlavně zjištění osobnostních vlastností a předpokladů, potřebných pro život, pro úspěšnou adaptaci v životě.

K tomu se využívá též řada projektivních a dalších non verbálních technik. Jejich použití by přineslo výsledky srovnatelné s výsledky předloženého konceptu arteterapeutické „indikační diagnostiky“ a v něčem i lepší, protože jde o metody standardizované. Presentace metod arteterapie a jejich vyhodnocování je silně ovlivňováno jednotlivými činiteli arteterapeutické triády, jejich osobností, odbornou přípravou, dovednostmi, schopností empatie atd.

To neubírá dané práci na smysluplnosti, a jelikož jde o pregraduální práci, tak splňuje předpoklady.

Případná publikace výsledků s prohloubenou diskusí by byla užitečná pro ukázání výsledků a pro možné svolání širší diskuze o problematice.

.....
Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

1. ano
2. ne

Navrhovaná klasifikace:

1. výborně
- 2. velmi dobře, po vysvětlení zásadní připomínky a dalších otázek.**
3. dobře
4. nevyhověl

Otázka k ústní obhajobě práce:

1. Vysvětlit arteterapeutickou triádu a analyzovat problémy, které mohou ovlivňovat vzájemnou součinnost a ohrozit výsledek v neprospěch klienta a očekávaného výsledku.
2. Jaké jsou nonverbální metody, používané při psychologickém vyšetření?
3. Jaké jsou výhody holistického přístupu v rehabilitaci a v práci s pacientem vůbec?

Datum: **21. 6. 2020** Podpis oponenta diplomové práce: **doc. MUDr. J. Gebhart, CSc**